

Lisieux-en

Leen esan dodanez, neure bizitzako epe ontatik asten da neure bizi-aroko bigarren zatia, iruretatik samintsuena, batez be nik bigarren "amatzat" aukeratu neban Karmel komentuan sartu zintza netik. Aldikada au neure lau urte ta erditik neure amalaureiño luzatzen da; orduantxe artu neban barriro be neure ume izaera, naizta biziaren seriotasuna ulertzera eldu.

Esan bear dautzut, ene Ama, amatxo il zanetik, guztiz aldatu zala nire izate alaia; ni leen bizi ta zabala izanik, bildurti ta baretsu egin nintzan, lar sentikor. Begitu bat naikoa zan, niri begiak malkoz asetzeko; ni pozik eukiteko iñok ez eban arduratu bear; pertsona ez-ezagunik ez neban alboan eroan al izaten, eta familikoen artean bakarrik etorten jatan galdutako poztasuna... Alan be, samurtasunik samurrenaz inguraturik bizi nintzan. Ain txeratsu zan aitaren maitasunari geituz nik leendik neukan amatxerari... Zu, Ama, ta Maria, ez zintzazen niretzak amarik txeratsu eta berekoi-ezenak?... A!, Jainkoak erein ez ba´litu izpi ongille oneik bere loratxuaren gaiñean, bera etzan egundo be lurrean ezarriko, makalegia zan oraindik euriak eta ekatxak eroan al izateko; beroa bear eban, iruntz biguna ta udabarriko aize meiak; ez jakozan on oneik iñoiz falta izan, Jesus-ek aurkitueragin eutsozan, baita proben adurpean be!

Buissonets-etan. Ez nintzan naigabetu Alenzon iztearren, umeak maite dabez aldakuntzak eta atsegin izan jatan Lisieux´era etortea. Gogoratzen egin genduan ostereaz; gabaz eldu gintzazan neure izekoaren etxera; aurrean daukadaz oindiño Juana ta Maria gure zain atean... Zoriontsu nintzan ain maitagarri ziran lengusiña biakaz; laztan nebazan, neure izekoa lez, eta, batez be, neure osabea; onek lotsea sartzan eustan ez nintzan bertan aurkitzen Buissonets-etan baizen pozik. Emen nintzan bene-benetan zoriontsu... Goizean zeu etorten ziñan nire ondora eta itanduten zeustan ia Jainkoari eskiñi neutson neure biotza; gero jazten ninduzun eta Aretaz berba egiten zeustan eta ondoren zeure ondoan egiten nebazan neure otoitzak.

Bereala irakurtea osotzen gendun; neuk bakarrik irakuriz neban lenengo itza au izan zan: "Zerua".

Neure amabitxi laztanak irakasten eustan idazten eta zuk, Ama, beste gauza guztiak. Ez neukan erreztasun aundirik ikasteko baiña gogamen ona neban. Dotriña eta batez be edesti deuna ziran niretzat gogokoenak; pozarren ikasi oi nebazan; gramatikeak, ostera, malkoak ixuri eragin daustaz sarri... Gogotan dot gizonarena ta emakumearena!

Klasea amaitzen nebanean, ikustokira igoten neban eta aitari eroaten neutsozan neure izkimizkiak eta notak. Ni bai zoriontsu an entzunik: " bat dauka akats barik, Paulina izan da lenengo esan

dauana... Nik, ba, esaten neutzunenean bat neukan akats barik eta zuk baietz esan, uste neban puntu bat gitxiago neukala. Baita puntu onak emoten zeustazan puntu kopuru bat pillotzen nebanean, saria emon oi zeus.tan orduan eta opor-egun bat. Gogoan dot egun orreik besteak baiño luzeagoak jatazala, eta onek zu poztix egiten zinduzan, an bai zan ezer egin barik egotea ez jatala gogokoa. Arratsaldetan aitagaz joan oi nintzan ibillaldi egiten; alkarregaz egiten geuntson ikustaldi bat Gure Jaunari, egun baxotxean eleiza batera joanik; orrela sartu nintzan lenengoz Karmel kapillatxoan; aitag erakutsi eustan koruko burdinsarea, mojak an atzean egozala esanik. Ez neban uste, ezta urrik be, bederatzi urte geroago ni be arein artean egongo nintzala!... Aitaren maitasuna.

Ibillaldiaren ostean (aitak orretan beti erosi oi eustan ogei edo berrogei zentimoko gauzatxoren bat), etxera biurtzen giñan. Nik orduan egiten nebazan neure "deberiak" eta ondoren ikutika egin oi neban aitaren inguruan, ez nekian ba andrakilletara jokutzen. Atsegin jatan aziakaz ur egosia egitea, eta bardin bidean aurkitzen neba zan zugatzazalakaz; aitari eroaten neutsozan gero **oporño** polit baten; aitag, bere lama itxirik, edango ba'leu lez egiten eban irribarreka. **Gopor** edo tazatxoa biurtu aurretik ixilka itandu oi eustan ia ixurki a beera bota bear eban; baietz niñotsan batzuetan, baiña geienetan eskuratu oi neban barriro be edaria, askotan eskintzea eder jatalako... Eder zan niretzat loratxoak landatzea aitag emonda neukan baratzean. Jolas berezia zan niretzat orma erdian egoan zulo baten altaratxoak antolatzea; amaitzen nebanean, arin-arin niñoian eta berari eroanik begiak ondo zarratzeko eskatzen neutson eta ez edegiteko neuk eskatu arte; eskatzen neutson legez egiten eban eta olantxe neure baratz aurrera eroan oi-neban; orduan nik oi: "Aitatxo, edegi begiak". Ak zabaldu egiten, eta lilluraturik geratzen niri poza emotearren; **miret sirik**, jakiña, nik arte-lan bat zala uste nebanal... Ez neuke iñoiz amaituko olako milla kondairatxo edestu nai ba'neukez, asko bai dira gogoan daukadazanak... **CA**, zelan azalduko neukez nik, aitag bere erregiñatxoaz eukazan txera ta samurtasun guztiak? Ba-dira gauza batzuk, biotzak sentidu arren, ez itzak, ez pentsamentuak adierazo ezin dabezanak...

Landa ta zelaietan zearko ibillaldiak Bai eder-atsegiñak jatazala "nire errege laztanak" beragaz egurasten eroaten ninduan egunak; atsegin jatan, izan be, alorra, lorak eta txoriak! Neure kañabera txikiaz noizik bein saiatzen nintzan arrantzuan, baiña ederrago jatan bakarrik, bedar loratzuan jarrea. Nire pentsamentuak orduan sakonak ziran eta gogarketa zer zan jakin barik, egiazko otoiitzean murgintzen jatan arimea...

Urriñeko zurrumuruak entzuten nebazan... Aizean murmurio ta bakartadeen musika, euren soiñua eltzen jatan goibeltasun samurrez biotza beterik... Erbeste-toki iruditzen jatan lurra eta zerua nik ames... Arin joian arratsaldea, laster etorren Buissonets'etara biurtzeko ordua,

bail-la biurtu aurretik arrastilzoa artzen neban, zimeratxoan eroan nebana; zuk gertatu zeustan gozoki-zerrenda; itxuraz aldatua bera, bere margo biziaren ordeztarrosa kolorezko itxura ariña eukan, zaartua ta illuna duan goibelago iruditzen jatan lurra, eta konturatzen nintzan zeruan bakar-bakarrik eukiko nebala odeirik bako poztasuna...Odeiak dirala-ta, ain zuzen be, gogoratzen naz, kanpoko zeru eder urdiña illundu zan bein. Ekatz bertatik asi zan zaratoska, bizi-bizi asi be; tximistak odei goibelak zearkatzen eta oñaztarri bat ikusi neban ez urrin be jausten; ez nintzan bildurtu; lilluraturik nengoan; Jainkoa neugandik ur-ur egoala uste bai neban!... Aitatxo ez egoan bere erregiñatxoa baizen pozik; ez gero ekatzakizutzen ebalako; bedarrak eta margaritak (ni baiño aundiago ziranak) arri pitxiz dizdiz egielako baiño. Landa bi zearkatu bear genduzan bide batera eldu orduko eta nire aitatxok ez eban nai diamanteak bere alabatxoa bustiterik; lepoan artu eban, arrantzaurako zakutoa eroian arren.

Aitagaz egin oi genduzan ibillaldietan, arek nai izaten eban bidean aurkitzen genduzan ez eukientzako limosnaren bat eroatea; bein, ikusi gendun bat bere makulu gaiñean arrastaka ebillena, baiña nire limosnea artzeko lain txiro bere burua ikusten ez ebala-edo, irribarre tristez begiratu nindun eta ez eban onartu nai izan eskintzen neutsona. Ezin dot adierazo nire biotzak somatu ebana; poztu-azo ta nekean arindu nai neukean a, eta uste izan nebanez, apal-azo egin neban. Gaixo arek, antza igarri eban nire sentipena; itzuli zan beintzat, irribarreka. Aitak erosi-barri eukan pastel bat; nik ari emon nai izan nautsan; baiña ez nintzan azartuten; beste zerbait eskiñi nai neutsan, ukatuko ez eustan zerbait, aregazko txera bizia sortu bai zan nire kautan. Gogora jatan orduan, iñoiz entzuna nebala, lenengo Jaunartze egunean eskatzen dan guztia lortzen dala. Pentsamentu onek poztu ninduan eta, sei urte baiño ez neukazan arren, neure barrurako esan neban:

"Otoitz egingo dot, neure txiroaren aide, neure lenengo Jaunartze egunean". Bost urte geroago bete neban neure guraria eta uste dot Jainkoak entzun ebala bere soin-atal minduetariko bat-galtik egiteko buruan jarri eustan otoitza...

Irakurlea: Karmele Aurtenetxe Elorriaga HABE´ko irakaslea